

Słowo wstępne

Badania dokumentów stanowią ważny i stale rozwijający się dział kryminalistyki będącej dyscypliną naukową i praktyczną. Wymagają one interdyscyplinarnego podejścia i ciągłego doskonalenia, aby sprostać nowym wyzwaniom otaczającej nas rzeczywistości. Współczesne problemy badawcze, przed którymi stają eksperci zajmujący się analizą dokumentów, są coraz bardziej złożone i w naturalny sposób determinują potrzebę podejmowania kolejnych działań, także tych o charakterze eksperymentalnym.

Niniejsza publikacja zawiera 19 interesujących artykułów, które poświęcone są szeroko rozumianym badaniom dokumentów. Znajdują się w niej prace o charakterze *stricte* kryminalistycznym, jak i te, które obejmują wielodyscyplinarne i prawnodowodowe aspekty, co odzwierciedla różnorodność w podejściu do badań dokumentów.

W prezentowanej publikacji w szczególności znalazły się opracowania, które poświęcono analizie opinii psychografologicznych, kryminalistycznym badaniom pisma ręcznego i podpisów, analizie pism patologicznych, zwłaszcza w odniesieniu do grafizmów osób dotkniętych chorobami Alzheimera i Parkinsona, ukazujące związki tych chorób z pismem ręcznym, analizie zapisów wskazujących na pewne korelacje między stanem psychofizjologicznym człowieka a jego pismem, jak również poświęcone wykorzystaniu ekspertyzy pismoznawczej w procesie oceny ważności testamentu. Ponadto Czytelnik znajdzie w tomie artykuł dotyczący badań rękopisów Fryderyka Chopina zgromadzonych w kolekcji Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie, których Autorzy analizują pisma wielkiego kompozytora, jak również opracowanie opisujące analizę wpływu narzędzia pisarskiego na ocenę wiarygodności cech sygnatur malarskich. Metody stosowane w badaniach dokumentów coraz częściej wspierane są nowoczesną technologią nieodłącznie towarzyszącą różnym procesom. Odzwierciedleniem takiego stanu rzeczy są publikacje ukazujące wykorzystanie programów komputerowych wspierających pracę eksperta

dokumentów na przykładzie aplikacji Prograf oraz przy pomocy urządzenia Kamvas Pro 13. W jednym z artykułów omówiono znaczenie szerzej pojmowanych zagadnień analizy metod identyfikacji elektronicznej stosowanych w naszym kraju. Dodatkowo w tomie znajduje się opracowanie poruszające problematykę anonimów zawierających groźby karalne, a nadto tekst poświęcony analizie definicji dokumentu w kryminalistyce w odniesieniu do kwestii podpisu elektronicznego. W pracy ujęto również zagadnienia dotyczące wpływu pandemii COVID-19 na weryfikację tożsamości jednostki, jak też psychofizjologiczne skutki pandemii COVID-19 w kontekście badań dokumentów. Zaprezentowano także opracowania ściśle korespondujące z występującym od wielu lat problemem kwalifikacji biegłych, a co za tym idzie zawierające postulaty zmian w związku z brakiem ustawy o biegłych i konsekwencjami wynikającymi z jakości sporządzanych ekspertyz. W tym nurcie mieści się też opracowanie dotyczące przestępstw popełnianych przez biegłych w kontekście wydania fałszywej opinii. Nie zabrakło również opracowania, w którym podniesiono kwestie oceny poziomu przygotowania pracowników administracji publicznej do weryfikacji dokumentów w związku z ustawą o dokumentach publicznych.

Wszystkie artykuły zostały opracowane nie tylko przez uznanych teoretyków, ale przede wszystkim przez praktyków badających dokumenty w różnych ich aspektach. Niniejsza publikacja ma na celu dalsze poszerzanie wiedzy z wciąż aktualnego i jednocześnie trudnego obszaru, jakim są badania dokumentów. Nadto postulaty zawarte w publikacji jednoznacznie wskazują na potrzebę prowadzenia dalszych badań oraz wdrażania ich wyników do praktyki. Zaprezentowane prace w znaczący sposób uwzględniają możliwości w zakresie współczesnych badań dokumentów i mogą stanowić istotne źródło wiedzy dla ekspertów, organów procesowych oraz pozostałych Czytelników pragnących poszerzyć swoje wiadomości z dziedziny badań dokumentów.

Rafał Cieśla